

Висновки

1. Результати формуючого експерименту з впровадження багаторівневої моделі сталого розвитку університетської системи освіти та рейтингової оцінки ефективності як раціональності у діяльності її персоналу дозволяють зробити основні узагальнення:

- сталий розвиток університетської системи освіти спостерігається виключно за рахунок власних зусиль персоналу, цілеспрямованої роботи кожного;
- у майбутньому також слід розраховувати тільки на власні сили, власний інтелектуальний потенціал на розширення можливостей самовідтворення;
- університет все активніше займає ключову роль у регіоні, стає засобом включення регіону у процеси глобалізації та інтеграції у світовий науково-освітньо-культурний простір;
- університетська система освіти – це фактор консолідації сил регіону для створення гідних умов сьогодення, без позбавлення, а, навпаки, створюючи передумови для якісного життя нащадків, наступних поколінь.

2. Розроблена трирівнева модель за методикою визначення індексу оцінки розвитку університетської системи освіти, обраховані результати, що близькі діапазону 0,33/0,67, та порівняння з критеріями розвитку (2.1) свідчать про сталий характер цього розвитку (див. рис. Д.6 додатка Д). При цьому кількісні оцінки охоплюють індекс рівного розподілу прибутків, індекс продуктивності досліджень та індекс якості освіти. А розроблена трирівнева модель вимірювання індексу розвитку університетської системи освіти є відкритою для внесення доповнень (6.17).

3. Сформульована трирівнева модель, як і будь-яка інша модель, є спрощеним віддзеркаленням реальності. В той же час її розробка спрямована на вимірювання стану університетської системи освіти кількісними індикаторами, що надає можливість спостерігати динаміку розвитку та виявити і планувати певні дії з урахуванням завжди обмежених ресурсів. Тобто особа, що є відповідальною за прийняття рішень, отримує ґрунтовний інструментарій, своєрідну інтелектуальну систему підтримки прийняття

рішень. Модель спрямована на прогнозування наслідків прийняття відповідальних рішень, їх обліку у кількісному виразі.

4. Існуюча практика державного недофінансування господарських витрат університетів вкрай неефективна та шкідлива у довгостроковому плані, позбавляє університети фінансового підґрунтя для сталого розвитку.

5. Потрібна нова концепція реформування взаємовідносин між центром та університетами, яка б забезпечила компроміс між економічною ефективністю, соціальною справедливістю та політичною стабільністю освітянського середовища.

6. Розвиток як підвищення рівня якості безпосередньо залежить від кількості. Від кількості зростають надходження та фінансова ефективність, але зменшується чи втрачається якість. Актуальною залишається проблема пошуку балансу кількості та якості, іншими словами, *за наявності можливих ресурсів* потрібно встановити *максимально можливий рівень якості, що досягається*.

7. Підвищення ефективності університетської освіти в умовах відсутності інвестицій у розвиток ми пов'язуємо із пошуком нових внутрішніх ресурсів. Головним з внутрішніх ресурсів, на наше переконання, є організаційна культура як явище, що слід діагностувати та впроваджувати її зміни в обраному напрямку.

8. Методика інструментальної оцінки організаційної культури дозволяє провести діагностику найважливіших аспектів організації, що визначають її культуру. Спостерігається відповідність типологізації культур та моделей розвитку університетської освіти. Так, консервативній моделі розвитку відповідає ієрархічна культура, експансивній – ринкова культура, гнучкій – кланова організаційна культура, синергетичній – адхократична, чи інноваційна, організаційна культура.

9. Методика рейтингової оцінки пріоритетів в управлінні змінами університетської системи освіти як раціональний вибір між двома альтернативами включає зручний графічний інтерфейс у формі профілю рейтингової оцінки з окресленням меж сталого розвитку (рис. Л.5 додатка Л).

10. Використання різних методик на базі кожної із систем параметрів зорієнтовано на взаємоперевірку та взаємозбагачення, підвищення значимості моделей оцінювання розвитку університетської освіти.